ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/1647 НА КОМИСИЯТА

от 23 септември 2022 година

за изменение на Директива 2003/90/ЕО по отношение на дерогация за биологични сортове земеделски растителни видове, подходящи за биологично производство

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2002/53/ЕО на Съвета от 13 юни 2002 г. относно общия каталог на сортовете от земеделски растителни видове ([1]), и по-специално член 7, параграф 2, букви а) и б) от нея,

като има предвид, че:

(1) Директива 2003/90/ЕО на Комисията ([2]) има за цел да гарантира, че сортовете земеделски растителни видове, които държавите членки включват в националните си каталози, отговарят на изискванията на протоколите, установени от Службата на Общността за сортовете растения (наричана по-долу за краткост „CPVO“). Тези протоколи са насочени по-специално към осигуряване на съответствие с правилата за минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове с цел установяване на различимост, хомогенност и стабилност (РХС). Що се отнася до видовете извън обхвата на протоколите на CPVO, посочената директива цели осигуряване на съответствие с насоките за изследвания на Международния съюз за закрила на новите сортове растения (наричан по-долу за краткост „UPOV“).

(2) Наред с другото, сортовете земеделски растителни видове следва да отговарят на условията, определени в приложение III към Директива 2003/90/ЕО, по отношение на изследването на пригодността за култивиране и употреба.

(3) Необходимо е да се гарантира, че производителите могат да използват биологични сортове, подходящи за биологично производство, които са резултат от биологични развъдни дейности. Някои от тях отговарят на критериите за РХС за всички други сортове от същия вид, но определени сортове, предназначени за биологично производство, се характеризират с високо ниво на генетично и фенотипно разнообразие между отделните репродуктивни единици.

(4) Следователно стандартите за хомогенност, определени в съществуващите протоколи и насоки за РХС на CPVO и UPOV, не са подходящи за биологичните сортове за биологично производство, които се характеризират с високо ниво на генетично и фенотипно разнообразие. Освен това по отношение на изследването на пригодността за култивиране и употреба е необходимо да се установят принципи, съобразени с изискванията в сектора на биологичното производство.

(5) Поради това е необходимо да бъде предложена възможност за отклонение от съществуващите протоколи за изследване на РХС и да се предвидят изисквания за изследване на пригодността за култивиране и употреба, които са адаптирани в по-голяма степен към биологичните сортове, подходящи за биологично производство.

(6) Ето защо следва да бъде възможно съществуващите протоколи за сортоизпитване за определени видове да бъдат приспособени, така че да отговарят на потребностите в сектора на биологичното земеделие. Затова е целесъобразно да се предвиди дерогация от някои разпоредби на член 1 от Директива 2003/90/ЕО на Комисията и да се определят специфични изисквания за изследването на пригодността за култивиране и употреба.

(7) До 31 декември 2030 г. държавите членки следва да докладват на Комисията и на другите държави членки в срок до 31 декември всяка година за броя на заявленията и резултатите от изследванията за РХС и за пригодността за култивиране и употреба, за да се осигури редовен преглед на тези изисквания и да се оцени допълнително необходимостта от тяхното изменение или заличаване или прилагането им и за други видове.

([1]) ОВ L 193, 20.7.2002 г., стр. 1.

([2]) Директива 2003/90/ЕО на Комисията от 6 октомври 2003 г. относно установяването на мерки за прилагане на член 7 от Директива 2002/53/ЕО на Съвета по отношение на минимално изискваните характеристики, които следва да бъдат обхванати от изследването, и минималните условия за изследване на някои сортове земеделски растителни видове (ОВ L 254, 8.10.2003 г., стр. 7).

(8) Поради това Директива 2003/90/ЕО следва да бъде съответно изменена.

(9) Компетентните органи и съответните професионални оператори следва да разполагат с достатъчно време за необходимата подготовка, преди да започнат да се прилагат националните разпоредби, с които се транспонира настоящата директива.

(10) Мерките, предвидени в настоящата директива, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2003/90/ЕО

Директива 2003/90/ЕО се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. По отношение на различимостта, хомогенността и стабилността и без да се засяга втората алинея:

а) видовете, изброени в приложение I, трябва да отговарят на условията, установени в „Протоколите за изследвания за различимост, хомогенност и стабилност“ на Административния съвет на Службата на Общността за сортовете растения (CPVO), изброени в посоченото приложение;

б) видовете, изброени в приложение II, трябва да съответстват на насоките за провеждане на изследвания за различимост, хомогенност и стабилност на Международния съюз за закрила на новите сортове растения (UPOV), изброени в посоченото приложение.

Чрез дерогация от първата алинея, що се отнася до хомогенността, подходящите за биологично производство биологични сортове, които принадлежат към видовете, изброени в приложение IV, част А, може вместо това да отговарят на условията, изброени в част Б от посоченото приложение.

До 31 декември 2030 г. държавите членки докладват на Комисията и на другите държави членки в срок до 31 декември всяка година за броя на заявленията за регистрация на сортове и резултатите от изследванията за различимост, хомогенност и стабилност (РХС) по отношение на тези биологични сортове.“;

б) в параграф 3 се добавят следните втора и трета алинея:

„Чрез дерогация от първата алинея, що се отнася до пригодността за култивиране и употреба, подходящите за биологично производство биологични сортове, които принадлежат към видовете, изброени в приложение IV, част А, може вместо това да отговарят на условията, определени в част Б от посоченото приложение.

До 31 декември 2030 г. държавите членки докладват на Комисията и на другите държави членки в срок до 31 декември всяка година за броя на заявленията и резултатите от изследванията за пригодността за култивиране и употреба по отношение на тези биологични сортове.“

2) Текстът от приложението към настоящата директива се добавя като приложения IV и V.

Член 2

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от 30 юни 2023 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби от 1 юли 2023 г.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 23 септември 2022 година.

За Комисията
Stella KYRIAKIDES
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ЧАСТ А

Списък на видовете, посочени в член 1, параграф 2, втора алинея

Ечемик

Царевица

Ръж

Пшеница

ЧАСТ Б

Специфични разпоредби относно изследванията за различимост, хомогенност и стабилност за биологични сортове земеделски растителни видове, подходящи за биологично производство

1. **Общо правило**

За биологичните сортове земеделски растителни видове, подходящи за биологично производство, трябва да се прилага следното:

1.1. По отношение на различимостта и стабилността трябва да се спазват и описват всички характеристики, съдържащи се в протоколите и насоките, посочени в приложения I и II.

1.2. По отношение на хомогенността трябва да се спазват и описват всички характеристики, съдържащи се в протоколите и насоките, посочени в приложения I и II, като за характеристиките по точка 2 трябва да се прилага следното:

а) оценката на тези характеристики може да е по-малко строга;

б) когато за тези характеристики в посочената точка 2 е предвидена дерогация от съответния технически протокол, нивото на хомогенност в рамките на сорта трябва да бъде сходно с нивото на хомогенност при сравними общоизвестни сортове в Съюза.

2. **Дерогация от техническите протоколи**

2.1. Ечемик

За сортовете, принадлежащи към вида ечемик (*Hordeum vulgare* L.), следните характеристики за РТС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO/TP-019/5, може да се отклоняват от следните изисквания за РТС, що се отнася до хомогенността:

CPVO № 5 —	Флагов лист: антоцианиново оцветяване на ушичките
CPVO № 8 —	Флагов лист: восъчен налеп на листното влагалище
CPVO № 9 —	Осили: антоцианиново оцветяване на връхчетата
CPVO № 10 —	Клас: восъчен налеп
CPVO № 12 —	Зърно: антоцианиново оцветяване на нерватурата на долната плевица
CPVO № 16 —	Стерилно класче: разположение
CPVO № 17 —	Клас: форма
CPVO № 20 —	Осил: дължина
CPVO № 21 —	Вретено: дължина на първия сегмент
CPVO № 22 —	Вретено: извивка на първия сегмент
CPVO № 23 —	Средно класче: дължина на плевата и нейния осил спрямо зърното
CPVO № 25 —	Зърно: назъбване на вътрешната странична нерватура от дорзалната страна на долната плевица

2.2. Царевица

За сортовете, принадлежащи към вида царевица (*Zea mays* L.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO-TP/002/3, може да се отклоняват от следните изисквания за РХС, що се отнася до хомогенността:

CPVO № 1 — Първи лист: антоцианиново оцветяване на листното влагалище

CPVO № 2 — Първи лист: форма на върха

CPVO № 8 — Метлица: антоцианиново оцветяване на плевите, с изключение на основата

CPVO № 9 — Метлица: антоцианиново оцветяване на прашниците

CPVO № 10 — Метлица: ъгъл между основната ос и страничните разклонения

CPVO № 11 — Метлица: извивка на страничните разклонения

CPVO № 15 — Стъбло: антоцианиново оцветяване на въздушните корени

CPVO № 16 — Метлица: плътност на класчетата

CPVO № 17 — Лист: антоцианиново оцветяване на листното влагалище

CPVO № 18 — Стъбло: антоцианиново оцветяване на междувъзлията

CPVO № 19 — Метлица: дължина на основната ос над най-ниското странично разклонение

CPVO № 20 — Метлица: дължина на основната ос над най-високото странично разклонение

CPVO № 21 — Метлица: дължина на страничното разклонение

2.3. Ръж

За сортовете, принадлежащи към вида ръж (*Secale cereale* L.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO-TP/058/1, може да се отклоняват от следните изисквания за РХС, що се отнася до хомогенността:

CPVO № 3 — Колеоптил: антоцианиново оцветяване

CPVO № 4 — Колеоптил: дължина

CPVO № 5 — Първи лист: дължина на листното влагалище

CPVO № 6 — Първи лист: дължина на петурата

CPVO № 8 — Флагов лист: восъчен налеп на листното влагалище

CPVO № 10 — Лист до флаговия лист: дължина на петурата

CPVO № 11 — Лист до флаговия лист: широчина на петурата

CPVO № 12 — Клас: восъчен налеп

CPVO № 13 — Стъбло: окосмяване под класа

2.4. Пшеница

За сортовете, принадлежащи към вида пшеница (*Triticum aestivum* L. *subsp. aestivum*.), следните характеристики за РХС на изпитвания сорт, съдържащи се в протокол CPVO-TP/003/5, може да се отклоняват от следните изисквания за РХС, що се отнася до хомогенността:

CPVO № 3 — Колеоптил: антоцианово оцветяване

CPVO № 6 — Флагов лист: антоцианово оцветяване на ушичките

CPVO № 8 — Флагов лист: восъчен налеп на листното влагалище

CPVO № 9 — Флагов лист: восъчен налеп на петурата

CPVO № 10 — Клас: восъчен налеп

CPVO № 11 — Стъбло: восъчен налеп на шията

CPVO № 20 — Клас: форма в профил

CPVO № 21 — Върхов сегмент на вретеното: област на окосмяване върху изпъкналата повърхност

CPVO № 22 — Долна плева: широчина на рамото

CPVO № 23 — Долна плева: форма на рамото

CPVO № 24 — Долна плева: дължина на зъбчето

CPVO № 25 — Долна плева: форма на зъбчето

CPVO № 26 — Долна плева: област на окосмяване върху вътрешната повърхност

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ЧАСТ А

Списък на видовете, посочени в член 1, параграф 3, втора алинея

Ечемик

Царевица

Ръж

Пшеница

ЧАСТ Б

Условия, които трябва да бъдат изпълнени — Пригодност за култивиране и употреба на биологични сортове, подходящи за биологично производство

1. Изследването за пригодност за култивиране и употреба трябва да се извършва при биологични условия в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2018/848, и по-специално с общите принципи съгласно член 5, букви г), д), е) и ж) и правилата за растениевъдство съгласно член 12.

2. При сортоизпитването и при оценката на резултатите от него трябва да се имат предвид специфичните нужди и цели на биологичното земеделие. Трябва да се изследват устойчивостта или толерантността към болести и приспособяването към различни местни почвени и климатични условия.

3. Когато компетентните органи не са в състояние да осигурят изследване при биологични условия или изследване на определени характеристики, включително податливост на болести, изследването може да се извърши съгласно една от следните точки:

   а) под надзора на компетентния орган — в помещенията на лицата, занимаващи се с биологични развъдни дейности, или в стопанствата, занимаващи се с биологично земеделие;

   б) при ниски нива на използване на ресурси и с минимално третиране;

   в) в друга държава членка, ако между държавите членки са сключени двустранни споразумения за провеждане на изследвания при биологични условия.

   Пригодността за култивиране и употреба на сорта се счита за задоволителна, ако в сравнение с други подходящи за биологично производство биологични сортове, включени в сортовия каталог на съответната държава членка, качествата на сорта, взети заедно, представляват, поне по отношение на добива в даден район, ясно подобрение при култивирането или при възможните употреби на културите или на получените от тях продукти. При изследването на пригодността за култивиране и употреба — що се отнася до селскостопанските практики и производството на храни или фуражи, носещи предимства за биологичното земеделие — за особено ценни трябва да се считат по-добрите характеристики за селскостопанско производство.

4. Компетентният орган трябва да осигурява различни условия за провеждане на изследването, съобразени със специфичните потребности в сектора на биологичното земеделие, и в рамките на своя капацитет да проучва специфични признаци и характеристики, по искане на заявителя, ако съществуват възпроизводими методи.“